

X Jornada formativa per a professionals

Homes, masculinitat i violència de gènere

Amb motiu del 25 de novembre
**Dia internacional per a l'eliminació de la
violència de gènere**

21 de novembre de 2014

Ajuntament de L'Hospitalet
Àrea de Benestar i Famílies

rm dona
programa
municipal

X Jornada formativa per a professionals

Homes, masculinitat i violència de gènere

Amb motiu del 25 de novembre

Dia internacional per a l'eliminació de la violència masclista

Dia: 21 de novembre de 2014,

Lloc: Centre Cultural Barrades de L'Hospitalet. Rambla Just Oliveres, 56
l'Hospitalet de Llobregat. (Metro L1, Rambla Just Oliveres)

Presentació

És cert que no existeix una única manera de ser dona i ser home, sinó que son diverses en funció del sexe, del grup social, de l'edat, de les creences, l'ètnia, la cultura, l'estatus econòmic, l'orientació sexual, l'estil de vida, etc. etc. Però hi ha un ampli consens a considerar que, certament, existeix una versió dominant de la identitat masculina, una identitat que, com cita Daniel Gabarró, *"més que una essència, constitueix una ideologia de poder, una dominació simbòlica..."*

En la Identitat Masculina Tradicional (IMT) dominant, els homes són diferents i superiors a les dones i estan legitimats per fer servir la violència contra altres homes i contra les dones.

Com diu Miguel Lorente *"Els homes maltracten les dones (...) per sentir que recuperen un poder – masculí- que perden"*, així la violència de gènere és un problema dels homes que, lamentablement, pateixen les dones,

Així com des dels moviments feministes i el món acadèmic s'ha treballat molt per identificar els punts limitadors de la *"feminitat"* en els estereotips i patrons de comportament sexistes, és igualment important posar atenció en aquells aspectes de la *"masculinitat"* que han de ser revisats i modificats per tal d'avançar en l'eradicació de totes les formes de violència masclista.

En aquesta X Jornada, centrarem la mirada en els homes, la masculinitat i el paper que hi juga en l'establiment de relacions d'abús i/o violència de gènere. L'objectiu fonamental és abordar aquesta temàtica des de diferents àmbits professionals i diferents perspectives, per això comptarem amb experts que treballen des del món teòric i terapèutic, des del Dret i l'aplicació de les Lleis i des dels tractaments psicoterapèutics a homes.

PROGRAMA

- 9.30h.** Recepció
- 9.45h.** Inauguració de la Jornada a càrrec de **Mª Dolors Fernández Bosch**.
Tinenta d'Alcaldia de Benestar i Famílies.
- 10.00h.** Conferència: **"Homes, masculinitat i violència de gènere"**
A càrrec de **Luis Bonino**. Psicoterapeuta i metge psiquiatra, pioner en l'abordatge clínic i preventiu de les problemàtiques de dones i homes associats a la socialització de gènere.
- 11.00h.** Conferència: **"Balanz de 10 anys l'aplicació de la Ley de Orgánica de medidas de protección integral contra la violencia de género"**.
A càrrec de **Jorge Vergara Aranda**, Magistrat del Jutjat de Violència Sobre la Dona núm. 5 de Barcelona
- 11.50h.** Torn de preguntes
- 12.00h.** Descans
- 12.30h.** Taula rodona: **Reptes i oportunitats en el tractament d'agressors des de l'àmbit judicial"**.
- Manuel Ramos**, Psicòleg forense, especialista en violència. Coordinador i psicòleg del SAH (Servei d'atenció a homes per la promoció de relacions no violentes) de l'Ajuntament de Barcelona.
- Miguel Jabalera, Balcells**, Psicòleg forense, forma part en la fundació Genus del programa de mesures penals alternatives d'agressió sexual i violència de gènere de la Generalitat de Catalunya. Psicòleg de la Unitat de Salut Mental de Badia del Vallès.
- 13.30h.** Debat i torn de paraula
- 14.00h.** Cloenda i lliurament de certificats

La presentació i conducció de la Jornada estarà a càrrec de **Fulgencio López Vicente**. Llicenciat en Ciències de la Informació i periodista veterà que ha desenvolupat la seva carrera professional a Radio L'Hospitalet

Organització: Programa Municipal per a la Dona. Ajuntament de L'Hospitalet.

Inscripcions: caid@l-h.cat. Telèfon: 93.298.18.70.

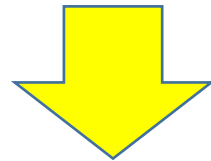
Hombres, masculinidad y violencia de género

*El enfoque desde el que un problema
se percibe, jerarquiza e interpreta,
condiciona su abordaje*

La violencia de género NO es un problema DE las mujeres.

ES un problema de los hombres y de la sociedad patriarcal

**que SUFREN las mujeres,
- y atenta contra los DDHH-**

Violencia masculino/patriarcal (machista) contra las mujeres

Enfoque de mirada al patriarcado y a los hombres

Violencia masculina contra mujeres

Específica, no por lo que hacen, sino por serlo.

Conjunto de mecanismos legitimados por el patriarcado ,
destinados a limitar a las mujeres a su posición subordinada,
y garantizar el mantenimiento de la jerarquía masculina.

Rita Segato, 2003

En cualquier edad, ámbito y condición social.

Interpersonal, institucional y simbólica, con antiguas y nuevas formas

Violencia Simbólica

Imposición cultural de valores de M/F

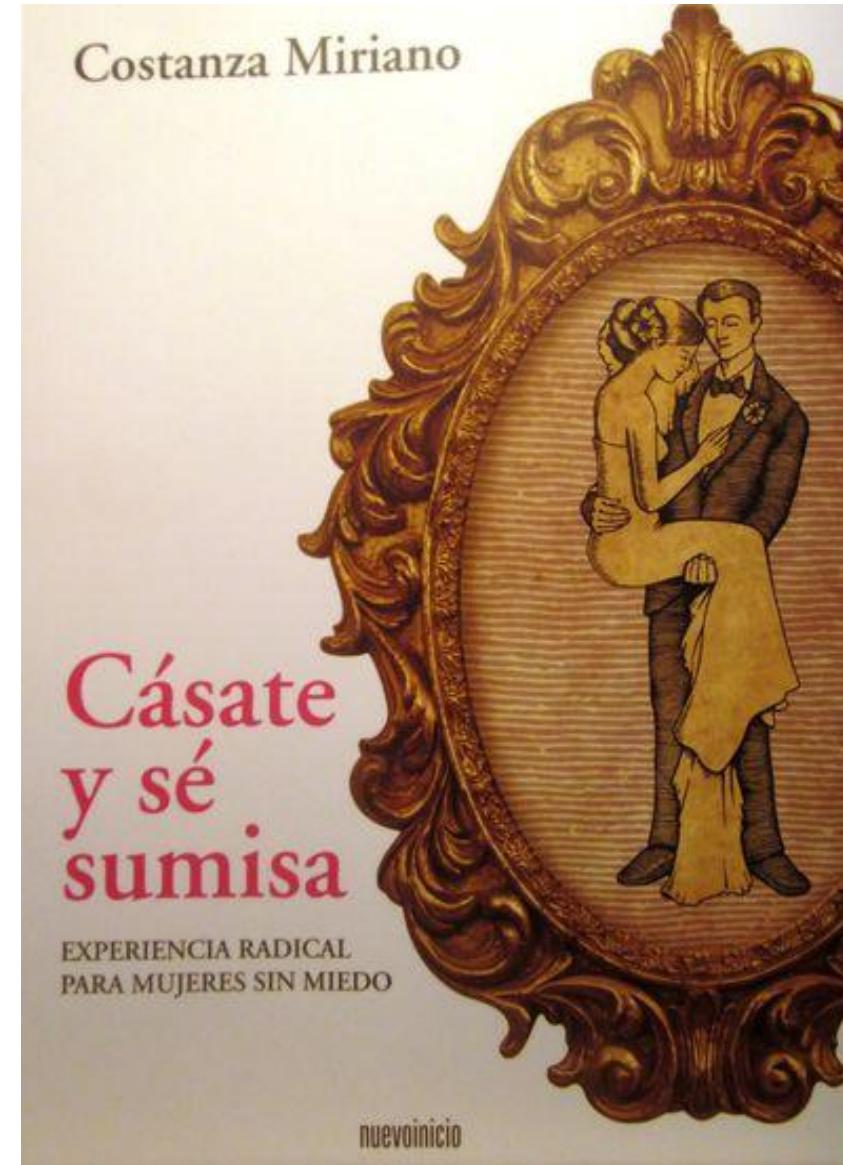
favorables a hombres, como legítimos y únicos, por medio de la naturalización

Hombres: plus de capital simbólico

Mujeres: coeficiente simbólico negativo,

Abona terreno para aceptar individualmente creencias patriarcales y violencias

Ejercida a través de hábitos

Patriarcado

Sustenta dominación masculina

legítima violencia represiva (asegura “el orden de las cosas”)
entreteje la violencia simbólica

Genera organizadores para la subjetivación de hombres y mujeres
acorde con sus fines (Masculinidad y Feminidad)

Masculinidad Hegemónica

Configuración de discursos, prácticas y relaciones

para garantizar la dominancia de los hombres y la subordinación de las mujeres en determinado contexto histórico

Connell, 1995

Construcción compleja de componentes articulados,

(CÓMO?)

que se implanta e interioriza en los cuerpos definidos como masculinos.

La MH como normativa / guión existencial)

Ser hombre es cumplir los mandatos culturales para quien nace XY, durante todo su ciclo vital

Imperativos de la masculinidad → **DEBES SER!!**

Ser poderoso y exitoso / Ser duro y resistente
No tener nada de mujer / Ser valiente y aguerrido

Socialización para la virilidad
dirigida a la potenciación y a la desensibilización selectiva

Construcción de la identidad masculina “autosuficiente”

Discurso de los costes de la MH y de las nuevas masculinidades:

Tarea para los hombres: Reformar y diversificar la masculinidad

FEMINIDADES MASCULINIDADES

ARQUETIPOS Y PRÁCTICAS DE GÉNERO

Otra mirada sobre la MH

Código que otorga a los hombres el derecho a forjarse sus espacios propios y delimitar sus mundos Pisano,90

La MH como estatus

La MH es una posición jerárquica naturalizada, adjudicada desde el nacimiento a quien nace XY: **ERES!**

- Concede:
- una prerrogativa existencial sobre mujeres, con “derechos” consuetudinarios (posición VIP)
 - la admisión al “club de los hombres”, con sus reglas de pertenencia y prestigio

Educación para afianzar el privilegio y dominancia

-protagonismo, competencia, marcar territorio y superioridad sobre las mujeres-

Afianzamiento de Identidad posicional “dominante”

Normativa de la MH

UN MUNDO DE PRIVILEGIOS
SE ABRE ANTE USTED.

- **Derecho a ser Sujeto:**
autónomo,
legitimado, respetable,
protagonista, incuestionable,
con potencialidad existencial

- **Con superioridad (moral) sobre las mujeres** y derecho a su tutelaje, control y apropiación de sus recursos, **sin culpa**
- **Uso legitimado de violencia** ante quienes desafíen la jerarquía

BIENVENIDO A GLOBAL PLATINUM.

Desde hoy, entrará en un mundo de prestigio y lleno de ventajas.

Prerrogativas y dividendos de pertenecer al “Men’s club” en relación a mujeres

a ser servido, apuntalado, cuidado y “aguantado” , por las mujeres sin obligación de reciprocidad

➔ mujer disponible, explotable, descartable (y amenazante)

donadora de tiempo, espacio, ideas, energía.

- a **priorizar proyecto personal** y tener privacidad (ser dueño de sí)
- a ser **el centro de referencia**, la medida **e imponer reglas (y castigos)**
- **a dar por sentado el tener razón y traspasar límites a a decir que no,**
- a la “inocencia”, **la justificación y a la impunidad**

WHY DO SOME MEN USE VIOLENCE AGAINST WOMEN AND HOW CAN WE PREVENT IT?

QUANTITATIVE FINDINGS FROM THE UNITED NATIONS MULTI-COUNTRY STUDY
ON MEN AND VIOLENCE IN ASIA AND THE PACIFIC

SUMMARY REPORT

Empowered lives.
Resilient nations.

PARTNERS FOR PREVENTION: A UNDP, UNFPA, UN WOMEN AND UNV REGIONAL JOINT PROGRAMME FOR GENDER-BASED VIOLENCE PREVENTION IN ASIA AND THE PACIFIC

Bangladesh, Camboya, China, Indonesia,
Papúa Nueva Guinea y Sri Lanka

Emma Fulu, y col ,2013

25% violaron a una mujer.

75% porque se consideraron con derecho,
independiente de consentimiento o
no de ella.

60% para entretenerse
(por diversión o para salir del
aburrimiento)

“debemos cambiar la cultura
que permite a los hombres decretar
que tienen el poder y el control sobre
las mujeres”

Discurso de los beneficios de la MH, la ética del límite y la crítica a la impunidad moral

Tarea para los hombres: Abdicar del poder patriarcal

**Deslegitimar e inmoralizar la violencia represiva,
poner límite ético a su ejercicio
desnaturalizar los privilegios y la violencia simbólica....**

Una de las pregunta guía: ¿Por qué te sientes con derecho?

**Los abusadores no cambian
a menos que se despojen de
su “sentirse con derecho” sobre la mujer**

Lo emocional? modos de entenderlo y sus consecuencias en las intervenciones con hombres

- Emociones **básicas**

vs emociones **morales**

- Enfoque del **bloqueo/expresividad**

vs de la **ética del límite y la práctica
de la libertad**

Emociones morales (autocríticas y prosociales)
Responsabilidad, culpa, generosidad, vergüenza, altruismo,
remordimiento, reconocimiento justicia, compasión y **empatía**

Intervenciones centradas en sujeto cognitivo/emocional

vs

intervenciones centradas en sujeto ético

Intervenciones contra la violencia masculina en la pareja - heterosexual-

Medidas penales

Estrategias psicoeducativas con HeVPa

Actuaciones sanitarias, psicosociales y educativas

Prevención, institucional y comunitaria

Compromisos de hombres contra la violencia machista y el postmachismo

- Producción de conocimiento sobre dimensiones del problema

- Cambios socioculturales hacia la igualdad y la despatriarcalización

Nuevas formas (respuestas patriarcales a su crisis de legitimidad)

- **Asesinatos, violaciones y cuerpos en venta, a modo despersonalizado**
- **Retorno a tradiciones identitarias y religiosas**
- **Mercantilización mediática de la mujer objeto de deseo**
- **Discurso de la renaturalización y la igualdad conseguida**

¿Hombres que ejercen violencia vs los que no la ejercen?

IGUALITARIOS,
PACÍFICOS y
RESPETUOSOS

cultural

DOMINANTES,
VIOLENTOS
IRRESPETUOSOS

Igualitarios ---micromachistas – sexistas -machistas--violentos psiq. y físicos

2% ?

88%

7,5% 2,5%

600 Asesinos en 10 años

Continuum modulado por nivel sociocultural y edad

¿Qué tienen en común?

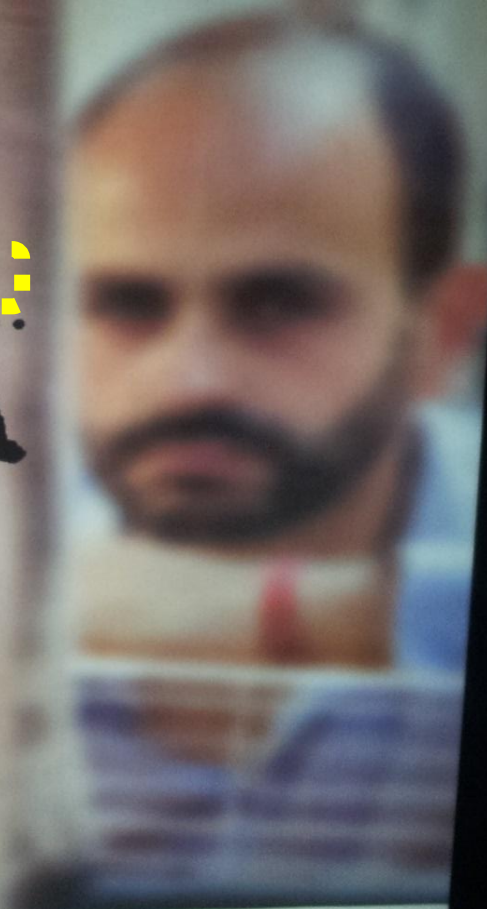
la MH como estructurante de su devenir vital

¿Qué los diferencia?

Sus ubicaciones en el continuum
disciplinamiento / disidencia /rechazo ante la MH

A la primera
señal de maltrato...

VUELA

Habilidades forjadas y promovidas

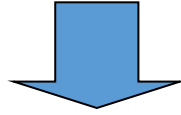
_ utilizadas para instaurar relaciones asimétricas con las mujeres y marcada por apego a lugar jerárquico y lucha por su conservación

- manejarse en relaciones de fuerza, luchas de poder y competencia
- Oportunismo y tergiversación de realidad
- Egoísmo y negación de aportes femeninos
- Aprovechamiento egocéntrico de las mujeres, lo femenino y el feminismo
- **monopolización de recursos**
- **marcaje y ampliación de territorio**

- conciencia de cuerpo con ventajas

-

La posición ética permite romper la justificación del par
emoción/acción y la impunidad consiguiente

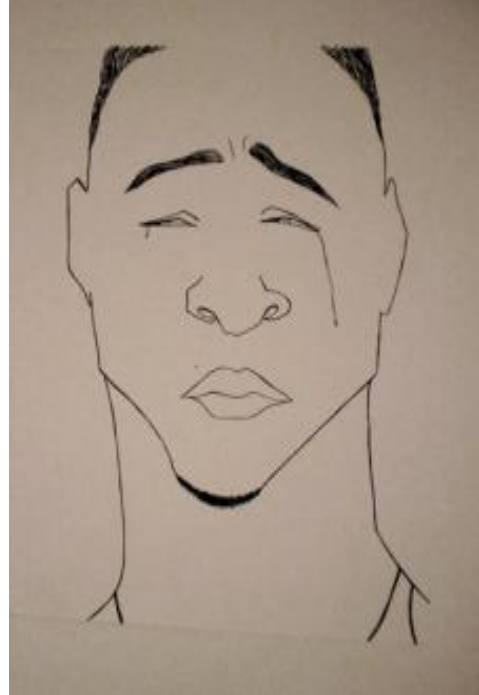
Discriminar qué “se siente” de lo que se hace con ello
(mentalización ético reflexiva vs actuación)

Comportamiento abusivo masculino

Claves (de género) para recordar

- **Tiene que ver con actitudes y valores, no con sentimientos.**
- **Sus raíces** son el machismo y el sexismo
- **Su tronco**, el sentirse con derecho
- **Sus ramas** son las maniobras de control
- **En una sociedad que**
 - **Aprueba y naturaliza (algunas formas de) violencia** como método legitimado de control y prueba de virilidad
 - **socializa a hombres para creer que las mujeres están por debajo y a disposición**

Los abusadores no cambian a menos que se despojen de su “sentirse con derecho” sobre la mujer

Nadia Gómez Kiener(Argentina, 1983)* grabados "Llorones" (2008)

Nuevas formas (respuestas patriarcales a su crisis de legitimidad)

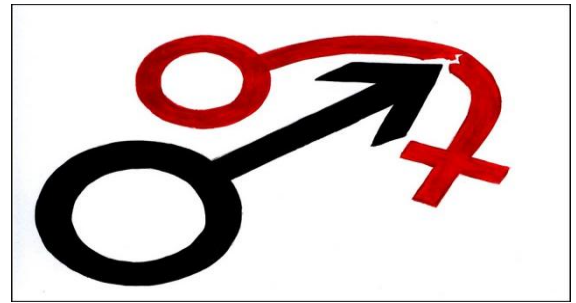
- Asesinatos, violaciones y cuerpos en venta, a modo despersonalizado
- Retorno a tradiciones identitarias y religiosas
- Mercantilización mediática de la mujer objeto de deseo
- Discurso de la renaturalización y de la igualdad ya conseguida

Backlash o los nuevos ejes del

sexismo Reacción y resistencia a los avances hacia la igualdad real
con discursos que legitiman a quienes se sienten agraviados por los cambios

Violencia Simbólica

Imposición cultural de roles y valores de M/F favorables a hombres, como legítimos y únicos, por medio de la naturalización

Concede a los hombres un plus de capital simbólico y a las mujeres un coeficiente simbólico negativo, sea cual sea su posición en el espacio social

Prepara terreno para aceptar individualmente creencias patriarcales

Ejercida a través de hábitos

Se ejerce con la “complicidad/ consentimiento” de la mujer

Las 4 Ms del patriarcado -Inscriptas en la MH-

Male order (dimensión epistémica): lógica binaria y jerárquica
vs **otras construcciones del saber/poder**

Male centredness (dimensión representacional)
vs **marginalización** de las mujeres

Male supremacy (dimensión ideológica)
vs **subordinación** de las mujeres

Male privilege (dimensión institucional/material)
vs **discriminación** a las mujeres
(enlazada con misoginia, racismo, heterosexismo ..)

Patriarcado

Ideología insistente y naturalizada, que produce socialmente la jerarquización de los hombres y la subordinación y explotación de las mujeres

- Produce **desigualdad y asimetría** favorables a hombres
- **Sustenta dominación masculina, violencia simbólica y legítima violencia represiva** (asegura “el orden de las cosas”)
- **Adjudica y perpetua lugares** sociales, acceso a recursos y modos de existencia que se vehiculizan a través del sexismo
- **Genera matrices de subjetividad, corporalidad, vincularidad y quehaceres** (M y F) que aseguran su perpetuación

La visibilidad de la violencia masculina en la pareja

**Coger del cuello y/o
amenaza continua
Violación**

mujer maltratada, hombre maltratador

“Pasarse de la raya”: **atentados al cuerpo o amenaza a la vida**

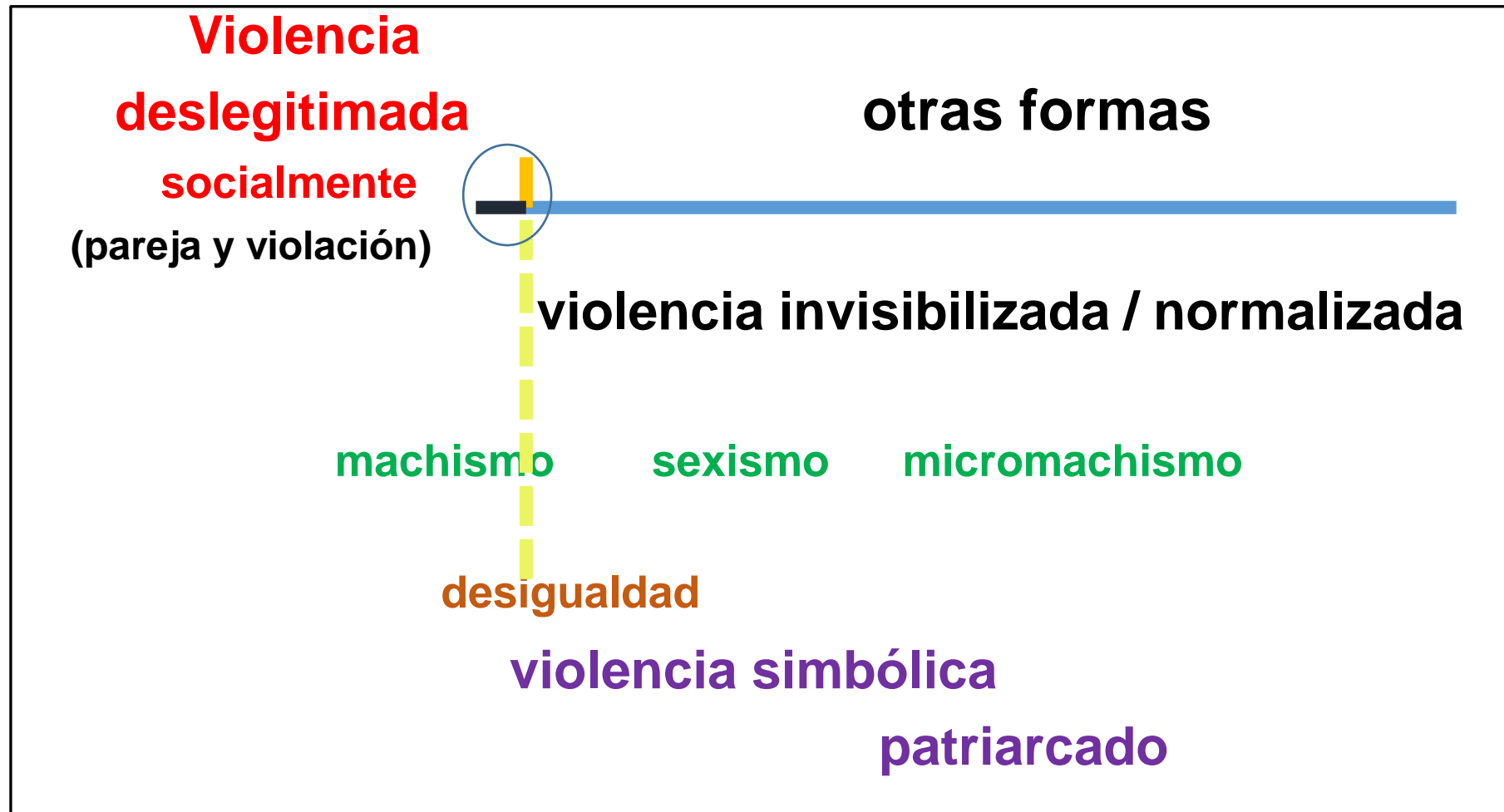
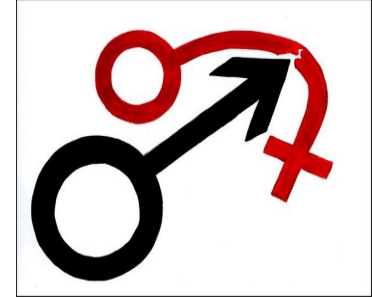
**Empujón y/o,
amenazas puntuales**

¿Qué tienen en común?

- **Mentalizados, encarnados , disciplinados y posicionados socialmente por el patriarcado**
- **Agentes transmisores, reproductores y beneficiarios del patriarcado, sus normas y la violencia interpersonal y simbólica de género que lo constituye**
- **La Masculinidad hegemónica (MH) y vehículo del patriarcado, incorporada –a través de discursos e instituciones sociales- como organizador de su subjetividad**

Violencia masculina contra las mujeres

Patriarcado

Ideología insistente y naturalizada, que produce socialmente la jerarquización de los hombres y la subordinación y explotación de las mujeres

- **Sustenta dominación masculina, violencia simbólica y legítima violencia represiva** (asegura “el orden de las cosas”)
- **Genera organizadores para la subjetivación de hombres y mujeres** (M y F) que aseguran la perpetuación de las jerarquías

Violencia Del latín - vis/latus

Violentar, forzar, usar fuerza o poder, para imponen voluntades, razones y deseos.

La agresión física es sólo una de sus formas

Componente central de todo sistema de dominación,
para asegurar el control de quienes dominan sobre
quienes son dominados. Impone servidumbre

Ajuntament
de Barcelona

**SERVEI D'ATENCIÓ A HOMES PER A
LA PROMOCIÓ DE RELACIONS NO
VIOLENTES - SAH**

Regidoria de Dona i Drets Civils

B

•ÍNDEX

1. El Homes que exerceixen Violència
2. Definició del Servei
3. Accions del Servei
4. Marc teòric
5. Metodologia d'intervenció
6. Avaluació

N

B

C

01

ELS HOMES QUE EXERCIXEN VIOLÈNCIA

B

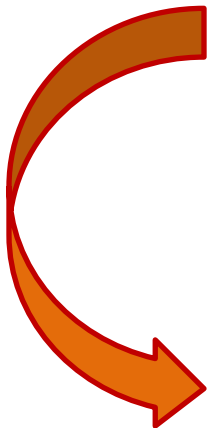
C

N

Com són? Perfils / Tipologies d'homes que maltracten

- Tema de moda a la literatura científica (diversitat d'estudis, propostes, models)
- Consens: *no hi ha un perfil únic*
- Aparició de mites sobre els homes que maltracten:
 - Classe social
 - Malaltia mental
 - Drogues i/o alcohol
 - Poc control de la ira/impulsos
 - Altres

FACTORS DE RISC

Com són els homes que utilitzen la violència?

- o “Si hay algo que define al agresor es su normalidad, hasta el punto de que su perfil podría quedar resumido de forma gráfica en los siguientes tres elementos: **hombre, varón, de sexo masculino**”.

(Miguel Lorente Acosta, “Mi marido me pega lo normal”, 2001)

- o “Los estudios varían en la manera de describirlos, lo cual ha llevado a algunos a sugerir que los **los hombres agresores son más parecidos que diferentes a los no agresores**”

(Mónica Dohmen en Corsi, “Violencia masculina en la pareja”, 1995)

Tipologies d'homes agressors

- Grup heterogeni.... TIPOLOGIES
- Bàsicament tres tipus (Holtzworth-Munroe i Stuart, 1994; i posteriors):
 - Maltractadors només al àmbit familiar
 - Maltractadors borderline/disfòrics (antisocial de baix nivell)
 - Maltractadors en general/antisocials
- Alternativa: tipologies de violència (Johnson, 2008)
 - **Violència de control coercitiu/terrorisme íntim**
 - Resistència Violenta
 - Violència Situacional de Parella
 - Violència de control Mutu

Tipologies d'homes agressors

- **Limitació de les tipologies:**
 - No es té en compte els homes que no reben condemna. No són necessàriament generalitzables
 - No existeix un perfil únic i clar que permeti la detecció d'homes que maltracten
 - Els perfils proposats tampoc són prou específics i discriminadors com per permetre la detecció
 - Qualsevol perfil comporta el perill de no permetre detectar els homes que no hi encaixen
 - **Les tipologies són útils en la mesura en que van més enllà de la descripció i tractem d'abordar les causes i motivacions de la conducta violenta (intervenció)**
-

Per què cal intervenir amb els homes que exerceixen violència?

- Millorar la protecció i el benestar de les dones i els fills/es que pateixen o han patit violència
 - Responsabilitzar als homes de la eradicació de la violència masclista
 - Atendre el malestar dels homes davant de les seves dificultats per mantenir relacions lliures de violència
-

01

DEFINICIÓ DEL SERVEI

B

C

N

Definició del Servei

- Emmarcació: Pla municipal per a la igualtat real i efectiva entre dones i homes (2012-2015)

- Espai d'informació, assessorament i tractament adreçat a Homes que volen canviar la seva manera de relacionar-se allunyant-se de les conductes violentes.

Què és el SAH?

- Iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona (Regidoria de Dona i Drets Civils. Direcció del Programa de Dona) creat el 2005.
- Format per:
 1. **SAH –Terapèutic:** Tractaments psicològics per a homes que exerceixen o han exercit violència en la parella.
 2. **SAH – Prevenció. Projecte CANVIEM-H♂:** Projecte per a la prevenció de la violència masclista i la implicació dels homes en l'equitat de gènere

Objectius:

- Treballar amb els homes per disminuir i eliminar la violència.
- Assegurar la seguretat de les dones (parelles o ex-parelles) i les seves filles i fills.
- Aconseguir unes relacions familiars i de parella més respectuoses i igualitàries.
- Qüestionar la masculinitat hegemònica i les desigualtats de poder entre homes i dones
- Promoure la participació dels homes en l'equitat de gènere, promovent les noves masculinitats.

Destinatari:

1. SAH – Terapèutic. Adreçat a homes que:

- Exerceixen o han exercit violència contra la seva parella.
- Volen canviar aquesta situació
- **Acudeixen voluntàriament**
- Viuen o treballen a Barcelona.

2. Projecte Canviem-ho:

- Homes que vulguin evolucionar cap a models de masculinitats més igualitaris.
- Població en general interessada en noves masculinitats.
- Serveis i professionals preocupats per l'atenció als homes.

02

ACCIONS DEL SERVEI

B

C

N

I

Accions del Servei

- Sensibilització i promoció de models de masculinitat alternatius: CANVIEM-HO

- Atenció a Homes que han exercit o exerceixen violència masclista

03

MARC TEÒRIC

N

B

C

La perspectiva constructivista

- Els essers humans construïm i co-construïm proactivament la nostra realitat personal i social (en comptes d'adaptar-nos-hi passivament)
- Cada persona és una construcció dinàmica i complexa, polifacètica i inherentment relacional a un context social i històric

La perspectiva de procés

- La violència com un procés dins d'un context històric social (i no com fets o conductes aïllats)
- Violència estructural: La violència estructural es subdivideix en interna i externa.
 - La Violència Interna sorgeix de la estructura de la personalitat de cadascú
 - La violència Externa s'imposa des de la mateixa estructura social, tant entre persones com entre societats, a través de la política o la economia, fomentant entre altres la repressió i la explotació.
- La violència es considerada una praxis vital estretament relacionada amb un procés identitari i un procés relacional

I

La perspectiva de gènere

Violència de gènere = la violència que pateixen les dones pel fet de ser dones (desigualtats estructurals i relacions de poder submissió a nivell social)

i també

Violència de gènere = la violència que exerceixen els homes per fer-se homes i pel fet de ser homes (processos de construcció d'identitat masculina a nivell individual)

I

La perspectiva ecológica

- La teoria ecològica de Bronfenbrenner entén la influència que tenen els ambients en el desenvolupament del subjecte.
- Classifica aquests ambients en : microsistema (família), mesosistema, exosistema i macrosistema (cultura)
- Aquests sistemes estan interrelacionats i són interdependents

04

METODOLOGIA D'INTERVENCIÓ

B

C

N

Metodologia d'intervenció

1. Sol·licituds d'atenció al Servei: Canal d'entrada (derivacions/per iniciativa pròpia)
2. Valoració del cas (condicions d'accés: haver exercit violència masclista, major de 18 anys, residència a la ciutat de Barcelona i accés voluntari; atenció especial dels casos que presenten malaltia mental i/o consum de tòxics)
3. Acollida (de 1 a 6 entrevistes de diagnòstic i presentació del servei)
4. Tractament terapèutic: Individual i/o grupal (9 mesos)
5. Seguiment: Avaluació al mes, 6, 12 i 24 mesos després d'acabar el tractament
6. Intervenció amb les parelles i/o exparelles: Diagnòstic i derivació a serveis especialitzats durant la fase d'acollida de l'home i seguiments post alta dels homes així com avís en cas d'abandonaments dels homes

Dos tipus de demandes inicials

1. **Després d'una crisi:**

- La dona / les filles o fills han marxat o hi ha un ultimàtum
- Han estat detinguts
- Han passat un límit personal en l'ús de la violència (violència física, lesió de la parella, presència / afectació de filles o fills, situació pública, etc.)

⇒ Importància d'iniciar la intervenció ràpid (cicle de la violència)

2. **Demanda / motivació externa:**

- Pressionats per terceres persones (parella, familiars, amics, professionals)
- Per a aconseguir avantatges en processos judicials (de violència, custòdia de filles, etc.)

⇒ Necessitat de co-crear una motivació interna

Fase d'acollida i informació (I)

- Canal d'entrada: Derivació o iniciativa pròpia
- Sol·licitud d'atenció
Acollida de la demanda inicial de l'home (ha de ser ell qui truqui)
 - Recollida dades personals i situació actual
 - Valoració de l'ajustament als criteris
- Primera exploració: motivació, expectatives, demanda, explicació del problema (reconeixement, responsabilització)

I

Fase d'acollida i informació (II)

- Informació sobre el programa i sobre condicions de treball:
 - Facilitar el contacte amb la (ex-) parella
 - No-confidencialitat d'informació que afecta la seguretat d'altres
- Compromís de participació:
 - Responsabilitat i treball per a evitar futura violència
 - Assistir puntualment i sobri
 - Acceptació confidencialitat limitada (en casos de risc)
 - Permís per a contactar altres serveis
 - Permís per a contactar la (ex) parella
- Signatura d'una autorització d'inclusió de dades personals

Fase d'acollida i informació (III)

- Qüestionaris i test (violència, sexisme, vincle afectiu, alcohol)
- Contacte amb la parella o ex-parella
 - Absolutament voluntari i confidencial
 - Objectius:
 - a) Informar sobre el programa / prevenir manipulacions
 - b) Informar sobre recursos de suport per a ella (derivació)
 - c) Obtenir informació sobre violència rebuda / avaluació
 - d) Advertir que l'informarem en cas de perill o abandonament

Fase d'acollida i informació (IV)

- Coordinació amb els serveis derivants
- Valoració del risc i de la possibilitat d'un treball psicosocial
- Valoració d'altres necessitats i derivació als serveis corresponents
- Proposta d'un pla de treball que pot incloure intervencions individuals i / o grupals

Treball psicosocial individual i / o grupal

Treball individual en:

- Els continguts són els mateixos que en el treball grupal.
- L'estructuració, la freqüència de les sessions i la duració del treball, dependrà de les particularitats del cas.

Treball grupal en:

- Grups semioberts
- Amb dos facilitadors (psicòlegs)
- En sessions setmanals durant 9 mesos (30 sessions)
- Combinant aspectes psicoeducatius amb dinàmiques més experiencials

I

Treball psicosocial: a) Responsabilització

- Exploració de les conseqüències de la violència en diferents àmbits de la vida (físic, emocional, relacional, d'identitat, laboral, etc.)
 - Per a les seves parelles,
 - Per a les seves filles i fills,
 - Per a ells mateixos
- Deconstrucció de discursos justificadors i d'excuses
- Invitació a un posicionament en contra de la violència

Treball psicosocial: b) Anàlisi d'episodis violents

Anàlisi detallada d'episodis en els què els homes han utilitzat la violència

- Identificació de sensacions corporals, pensaments, sentiments i actes que porten a l'ús de la violència
- Identificar discursos, creences i actituds que sostenen l'ús de la violència.

Treball psicosocial: c) Concepte de masculinitat

Treball sobre la interiorització i les conseqüències d'un model tradicional i rígid de la masculinitat:

- Superioritat del mascle / rebuig d'allò considerat femení
- Possessió de la dona i de les filles i els fills
- Identitat basada en el rendiment (professional, sexual, esportiu, etc.)
- Exigències poc realistes envers la parella, les filles i els fills i ells mateixos
- Restricció emocional amb excepció de la ràbia / ira i del desig sexual
- La violència com a mètode de “resoldre” conflictes
- La violència com a reacció a amenaces percebudes per la identitat masculina

Treball psicosocial: d) Història de la violència

Treball biogràfic sobre la relació dels homes amb la violència :

- Aprenentatge de la violència durant la seva infantesa, adolescència i vida adulta
- Ús de la violència en diferents àmbits de la vida i en diferents relacions
- Principi i desenvolupament de l'ús de la violència en l'actual / última relació de parella
- ⇒ **Crear una distància cap a la violència que obri un espai de reflexió i permeti un re-posicionament**
- Experiències de patir violència, com a víctimes directes o indirectes, a la seva família d'origen o en d'altres contextos
- ⇒ **Convidar a l'empatia amb les víctimes i a una postura en contra de la violència**

Treball psicosocial: e) Reconstrucció de maneres alternatives de relacionar-se

Visibilitzar “l’absent però implícit”: valors, desitjos i preferències de relacions igualitàries, justes i de cura tot i que hagin realitzat pràctiques abusives

Explorar i donar significat a “excepcions”: pràctiques, coneixements i habilitats de relacions no violentes

Expandir i projectar aquests valors i desitjos, en les pràctiques realitzades, cap al futur i cap altres relacions

Crear una comunitat de suport per sostenir el discurs i les pràctiques referides

Treball psicosocial: f) Habilitats de relació

Treballar habilitats per a aconseguir relacions respectuoses, igualitàries i de cura, com ara:

- Empatia i comprensió de l'altre com a "legítim altre"
- Identificació i expressió d'emocions / autoregulació
- Comunicació
- Resolució de conflictes
- Autoestima i confiança en un mateix
- Confiança en els altres i ampliar / enriquir les relacions socials

05

AVALUACIÓ I SEGUIMENT

B

C

N

Fase d'avaluació i seguiment

Avaluació sistemàtica al final de la intervenció

Fonts d'informació:

- Questionaris
- Parella o ex parella
- Altres professionals
- Observacions nostres
- Relat dels propis homes

Seguiments després d'acabar els tractaments

- Al cap d'un mes de la data d'acabament
- Als 6 mesos
- A l'any
- Als 2 anys

06

DADES 2014

N

B

C

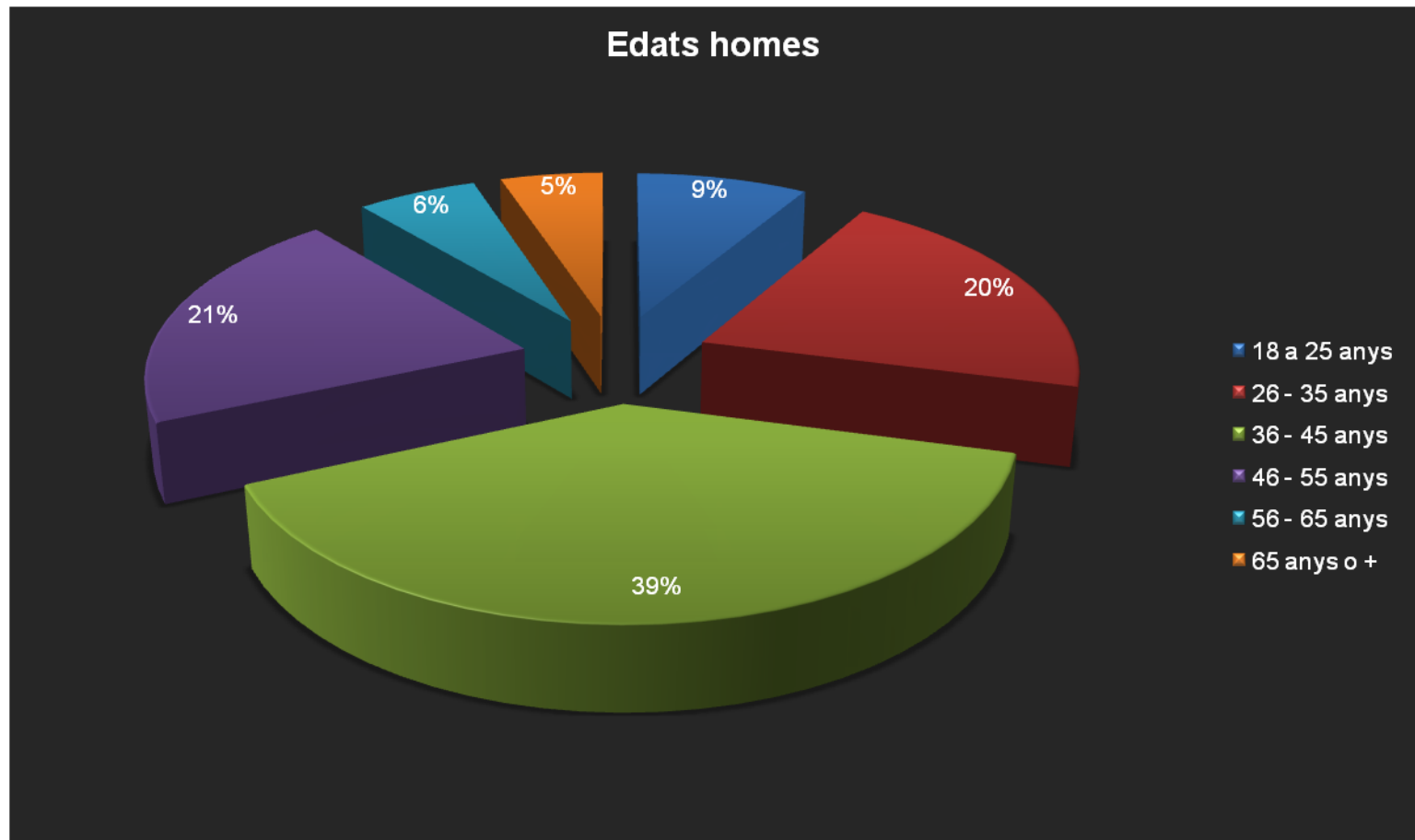

Dades sobre els homes atesos al SAH

- Nombre d'homes atesos al SAH: **113**
- Nombre de parelles/ex-parelles entrevistades al SAH: **55**
- El 58% de nacionalitat espanyola i el 42% d'estrangers
- La majoria conviu amb la parella (29%) i/o amb la parella i ells fills (28%)
- 71% dels homes atesos té fills
- El 32% amb estudis primaris, 15% secundaris, 28% universitaris i 28% amb estudis de FP
- El 55% té antecedents psiquiàtrics i el 55% presenta un consum habitual de tòxics

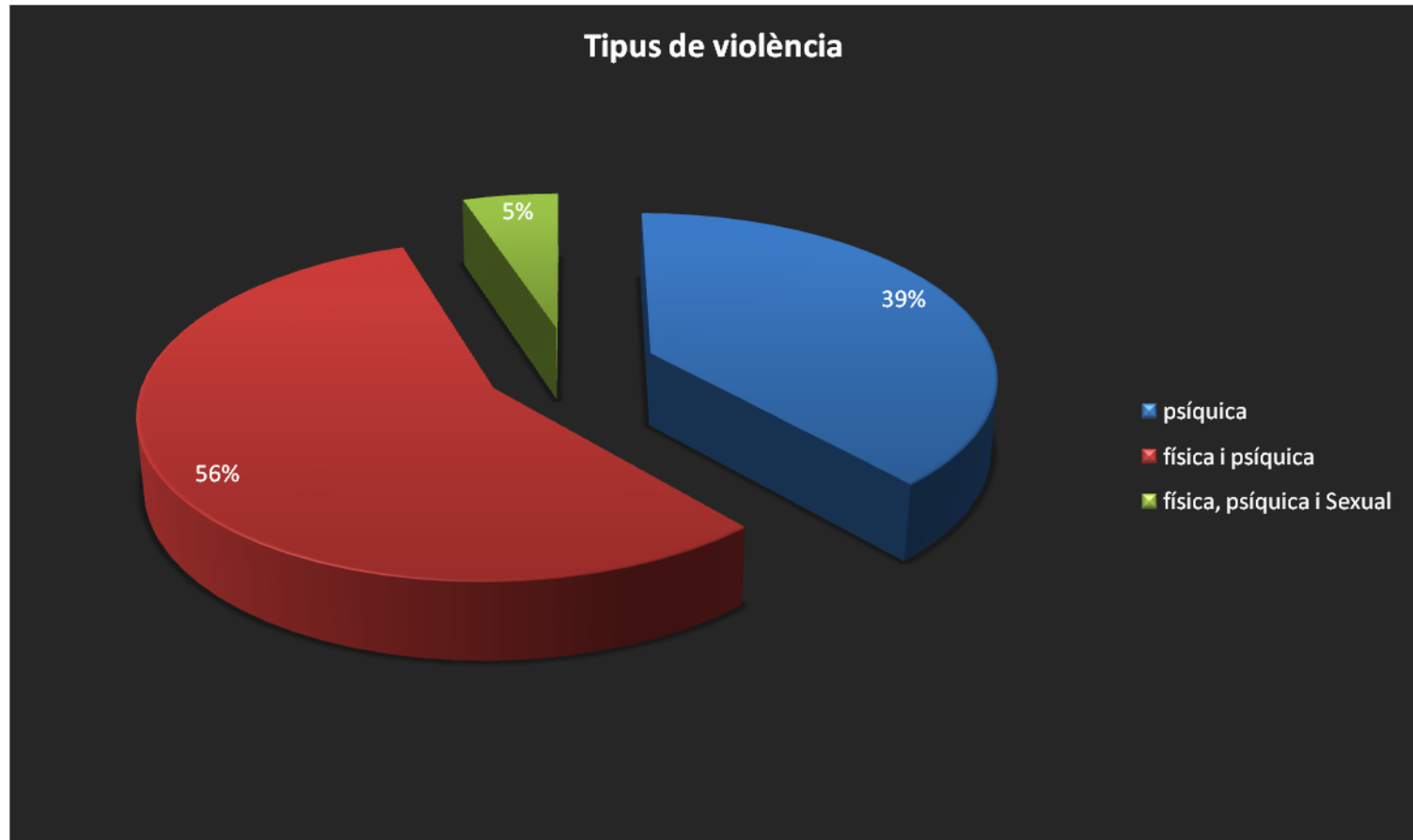

Dades sobre els homes atesos al SAH

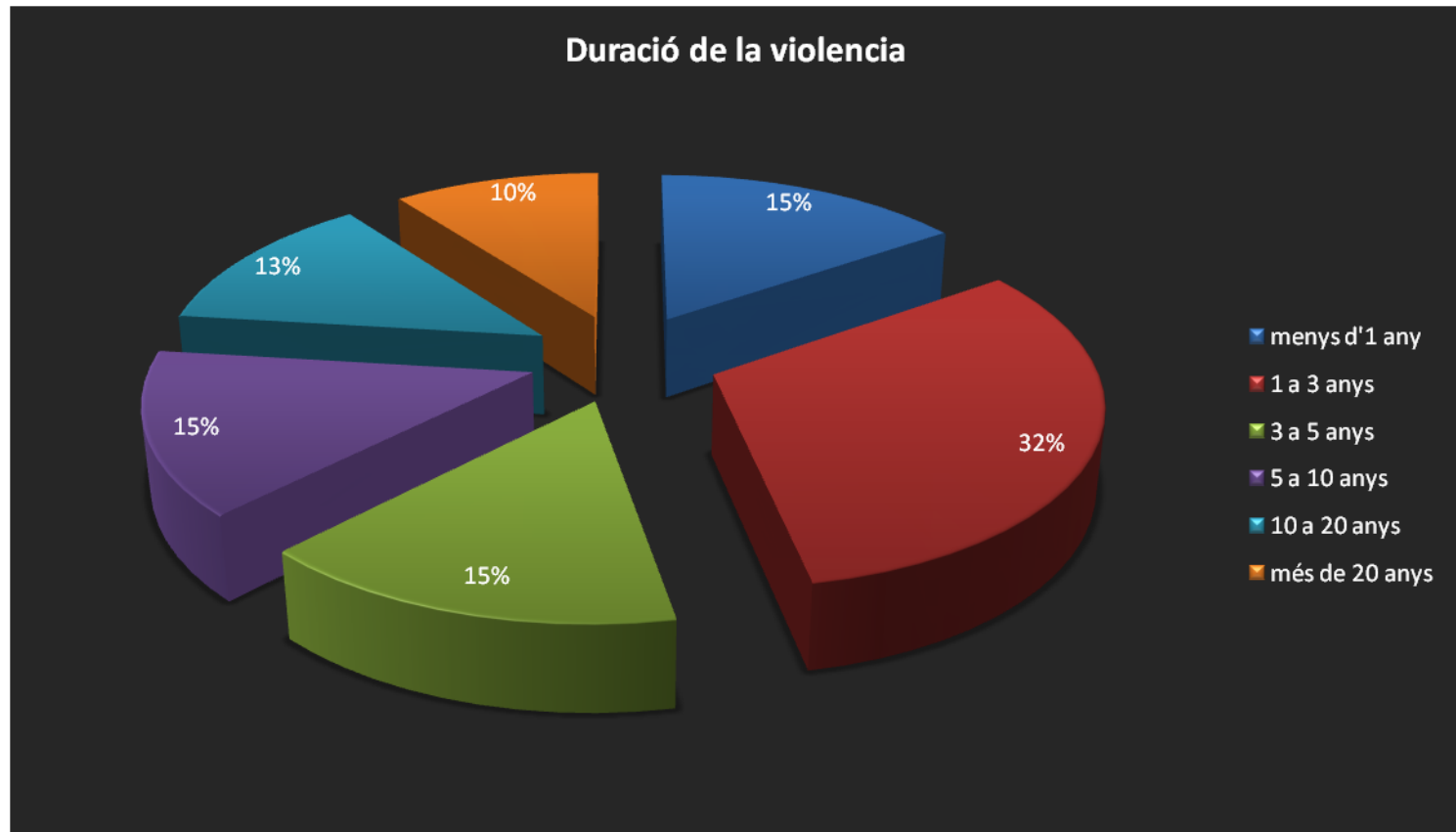

Dades sobre els homes atesos al SAH

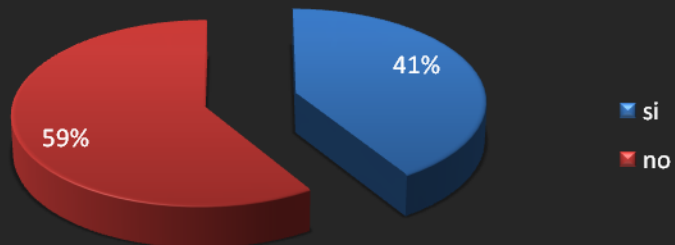
Dades sobre els homes atesos al SAH

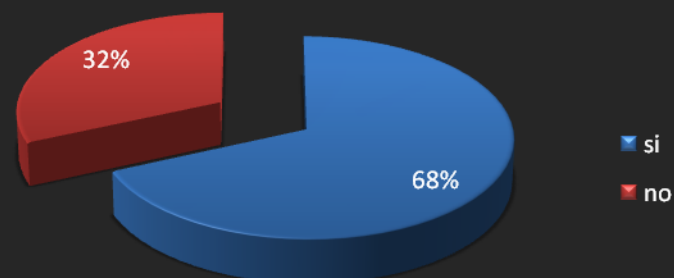

Dades sobre els homes atesos al SAH

Antecedents de violència amb altres parelles

antecedents de violència amb la família d'origen

Projecte Canviem-ho

N

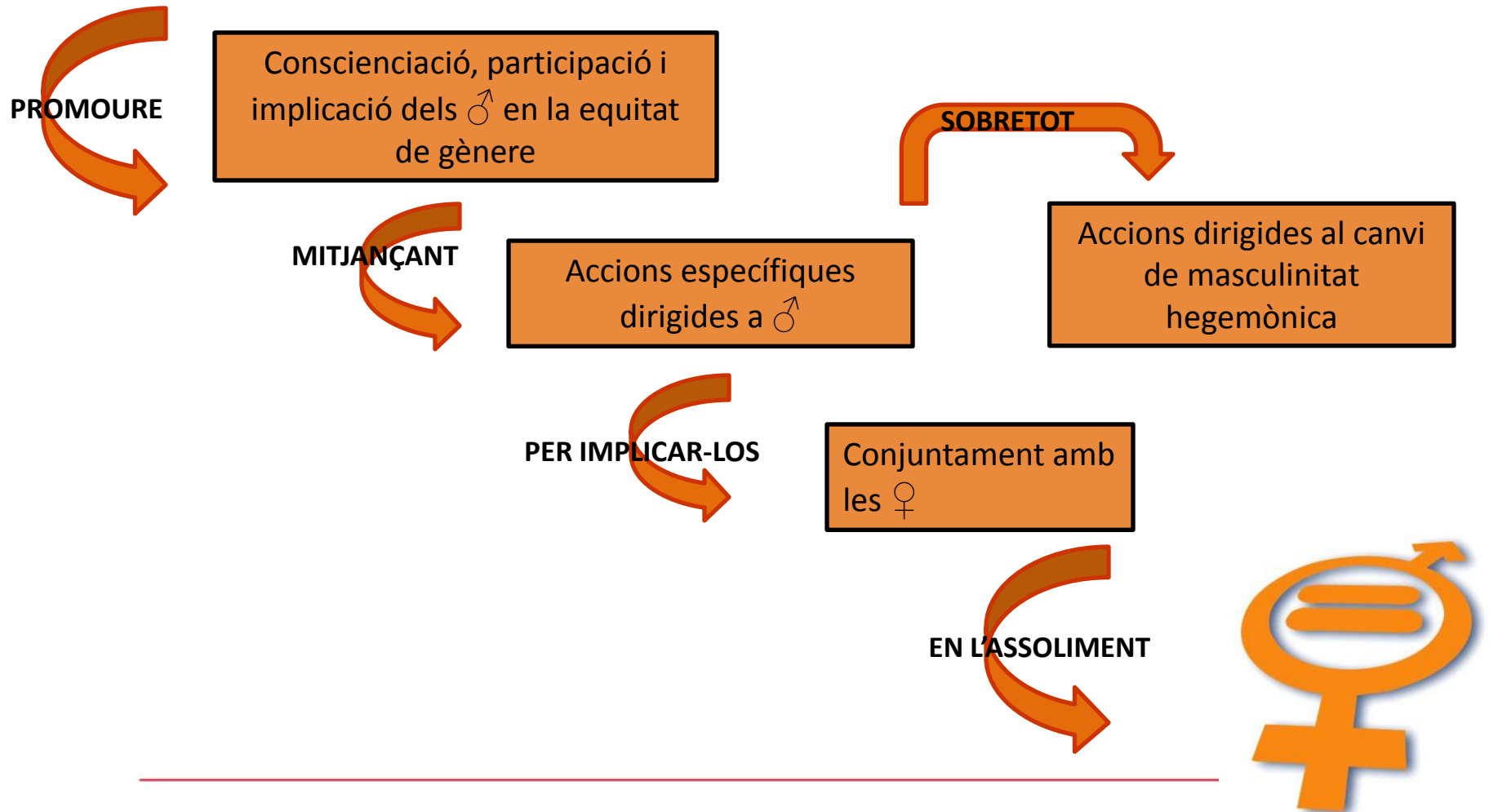
B

C

Què és el CANVIEM-HO?

- Iniciativa pública i pionera a Catalunya dirigida a:

COMISSIÓ D'HOMES AGRESSORS (CVDBCNC) 2010-2012

- Presentació del SAH, difusió dels resultats, característiques dels homes que s'atenen al SAH i dels canals de coordinació i derivació

- Prospecció de dades que registren els diferents serveis (coneixements, mancances, dificultats, obstacles per intervenir amb agressors i necessitats de formació).

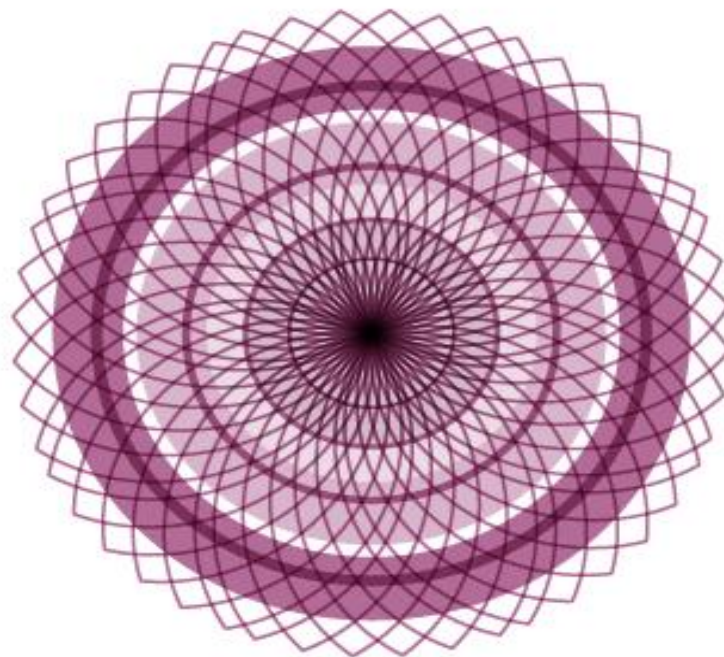
- Sensibilització i formació als i les professionals dels diferents serveis.

- Estudi de casos per elaborar diferents perfils dels homes agressors i conèixer els processos pels quals arriben a diferents serveis de la ciutat.

- **Elaboració d'una Guia de Recomanacions per la detecció d'homes agressors.**

GUIA DE RECOMANACIONS PER A LA DETECCIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA EN HOMES

Circuit Barcelona contra la violència
vers les dones. Comissió de treball sobre homes
que exerceixen violència masclista

Ajuntament
de Barcelona

B